

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK WŁOSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJW-P1**

MAJ 2019

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		V
	1.4.		V
	1.5.		V

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D
	2.2.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	2.3.		E
	2.4.		B

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.2.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.3.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
	4.2.		A
	4.3.		B
	4.4.		D

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	5.2.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
	6.2.		C
	6.3.		B
	6.4.		D
	6.5.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	D

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
	7.2.		E
	7.3.		C

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
	8.2.		B
	8.3.		C
	8.4.		A
	8.5.		B

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
	9.2.		B
	9.3.		C
	9.4.		B
	9.5.		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Postanowiłeś(-aś) kupić skuter. Napisz e-mail do włoskiego kolegi, w którym:

- podasz powody tej decyzji
- przedstawisz reakcję rodziców na pomysł zakupu skutera
- wyjaśnisz, skąd weźmiesz pieniądze na ten zakup
- zaprosisz kolegę na wspólną przejażdżkę i doradzisz mu odpowiedni strój.

Wymagania ogólne

I. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.

IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*

Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.3. *Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.*

5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*

5.6. *Zdający przedstawia opinie innych osób.*

7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

7.4. *Zdający proponuje [...].*

7.8. *Zdający [...] udziela rady.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający odniósł się?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - **podasz powody tej decyzji**
Ho deciso di comprare lo scooter perché ne ho bisogno. (jedno odniesienie)
  - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
Ho deciso di comprare lo scooter perché ne ho bisogno per andare a scuola. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
    - **przedstawisz reakcję rodziców na pomysł kupienia skutera**
I genitori sono contenti, approvato questa decisione e mi compreranno il casco.
  - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
La mamma probabilmente non ha capito quello che le avevo detto e mi ha guardato con meraviglia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
  - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *andare a scuola, guadagnare i soldi, essere sorpreso(-a), mettersi i pantaloni* uznajemy za jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
  - **przedstawisz reakcję rodziców na pomysł kupienia skutera**
Mio padre tutto il tempo taceva e gridava forte.
I genitori erano contenti e felici.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.

- **podasz powody tej decyzji**
Con lo scooter sarò indipendente, mi sposterò da solo e non farò mai tardi.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
- **podasz powody tej decyzji**
Voglio comprarlo perché è una Beta. („nie odniósł się”)
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
- **podasz powody tej decyzji**
  - **wyjaśnisz, skąd weźmiesz pieniądze na ten zakup**
Compro lo scooter perché ho molti risparmi.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. przedstawiając reakcję rodziców zdający pisze: *Felici*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.
- **zaprośisz kolegę na wspólną przejażdżkę i doradzisz mu odpowiedni strój**
Tu sei andato con il mio scooter. („nie odniósł się”; zdający realizując polecenie używa czasu przeszłego, nie ma żadnego odniesienia sytuującego daną czynność w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu, nie ma realizacji drugiej części podpunktu)
Tu domani venire con me il mio scooter, io invitare e tu dovere i pantaloni. (podpunkt, do którego zdający odniósł się; zdający realizując polecenie używa bezokoliczników, ale w zdaniu występuje okolicznik czasu, sytuujący dane wydarzenie w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu)
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
- **wyjaśnisz, skąd weźmiesz pieniądze na ten zakup**
Non so dove trovo i soldi per comprare lo scooter. (“nie odniósł się”)
Non so dove trovo i soldi per comprare il mio sognato scooter, forse qualcuno me li regalerà. (“rozwinął”)

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim – uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **[...] doradzisz mu odpowiedni strój**

[...] Ricordati di portare kurtkę. („nie odniósł się”)

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **[...] doradzisz mu odpowiedni strój**

[...] Ricordati di mettere una giacca ciepła. („odniósł się”)

Zadanie 10.

Postanowiłeś(-aś) kupić skuter. Napisz e-mail do włoskiego kolegi, w którym:

- **podasz powody tej decyzji**
- **przedstawisz reakcję rodziców na pomysł zakupu skutera**
- **wyjaśnisz, skąd weźmiesz pieniądze na ten zakup**
- **zaprosisz kolegę na wspólną przejażdżkę i doradzisz mu odpowiedni strój.**

Caro Marco,

come va? Sai, voglio scriverti di una novità: ho deciso di comprarmi uno scooter!

• **podasz powody tej decyzji**

5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do co najmniej jednego powodu, dla którego postanowił kupić skuter. Jako powód/wyjaśnienie zdający może wskazać:

- swoje zainteresowania, preferencje, opinie, cele, które wpłynęły na jego decyzję o kupnie skutera, np.

Voglio comprarmi lo scooter perché mi piace guidare.

Ho deciso di prenderlo per muovermi liberamente per la città.

- osobę, dzięki której zamierza kupić skuter, np.

Il mio amico mi ha consigliato di comprare uno scooter, così ho deciso di farlo.

- cechę/zaletę skutera, która decyduje o jego wyjątkowości, np.

È uno scooter italiano di ottima qualità e perciò mi sono deciso a prenderlo.

Zdający nie musi użyć wyrazów *il motivo / la ragione*, lecz z kontekstu musi wynikać, że przedstawia powód kupienia skutera.

Wymagany jest spójnik *perché, perciò, così* itp., jeżeli z kontekstu wypowiedzi nie wynika jednoznacznie powód kupienia skutera, np.

Compro lo scooter. È molto economico. (nie odniósł się)

Compro lo scooter e così arrivo puntuale a scuola. (odniósł się)

Jeżeli z kontekstu nie wynika jednoznacznie, że jest to powód kupienia skutera, to taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np.

Ho deciso di comprare lo scooter. Mi piace guidare. (odniósł się → nie odniósł się)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie podaje żadnego powodu, np.

Non so perché ho deciso di comprare questo scooter.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Lo voglio fare. Lo scooter è bello. Lo compro domani.	Vedi, tutti i miei amici ce l'hanno già. Abito troppo lontano dalla scuola. Lo compro perché è necessario per spostarsi.	Per me è importante comprarlo perché non voglio più dipendere dai miei genitori quando devo andare in città.

- przedstawisz reakcję rodziców na pomysł zakupu skutera

5.6. Zdający przedstawia opinie innych osób.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający, odnosząc się do reakcji rodziców na jego decyzję o kupnie skutera

- opisuje działania/czynności jednego lub obojga rodziców, np.
Quando ho parlato alla mamma del mio progetto, lei ha subito telefonato al papà che era in ufficio.
Avendo conosciuto la mia decisione mio padre non ha pronunciato neanche una parola.
- opisuje emocje rodzica/rodziców, np.
I miei genitori erano sorpresi dalla mia decisione di girare con lo scooter.
- przedstawia opinię rodzica/rodziców odnoszącą się do decyzji zdającego lub dotyczącą jazdy skuterem, np.
I miei hanno detto che andare in giro con lo scooter è molto pericoloso. (odniósł się)

Akceptowana jest komunikatywna odpowiedź, w której zdający wspomina o spodziewanej reakcji rodziców, jednak taka realizacja podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np.
Penso che i miei saranno contenti. (O → N)

Akceptowana jest komunikatywna odpowiedź, w której zdający opisuje reakcję innych członków rodziny (np. *i parenti*), ale taka realizacja podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np.
I miei parenti sono poco contenti e un po' ansiosi per la mia decisione. (R → O)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Ho chiesto l'opinione ai miei genitori.	I genitori sono d'accordo con la mia decisione. Gli ho annunciato la mia decisione e mia madre si è spaventata. Ho capito che i miei non erano contenti.	All'inizio la mamma non era d'accordo, ma l'ho convinta. Il papà dice invece che è una buona idea.

- wyjaśnisz, skąd weźmiesz pieniądze na ten zakup

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do co najmniej jednego sposobu zdobycia pieniędzy na zakup skutera, np.

Adesso, quando cominciano le vacanze, ho intenzione di lavorare in un bar come cameriere per guadagnare i soldi necessari.

Akceptuje się odpowiedzi, w których zdający pisze, że już posiada pieniądze przeznaczone na kupno skutera (zarobił/dostał je w przeszłości), np.

Ho già tutti i soldi necessari perché me li hanno dati i miei nonni per il mio compleanno. L'estate scorsa ho lavorato da mio zio nel suo negozio.

Realizacja podpunktu, w której zdający pisze, że posiada pieniądze na zakup skutera, ale nie wyjaśnia, skąd je wziął, jest kwalifikowana na poziom niższy, np.

Sono abbastanza ricco. (O → N)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyjaśnia, w jaki sposób zdobędzie pieniądze na zakup skutera, np.

Devo trovare i soldi per comprare lo scooter.

Non so dove troverò i mezzi per potermi comprare un motorino.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Purtroppo non ho i soldi necessari.	Non ho tanti soldi, li dovrò guadagnare.	Purtroppo non ho ancora i soldi necessari, ma ho intenzione di trovare un lavoro interessante durante le vacanze per potermi permettere una spesa del genere.
Ho bisogno di molti soldi per comprare uno scooter.	Spero che i miei genitori mi aiutino a pagare lo scooter.	

- zaprosisz kolegę na wspólną przejażdżkę i doradzisz mu odpowiedni strój

7.4. Zdający proponuje [...].

7.8. Zdający [...] udziela rady.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, czyli:

- zaprasza kolegę na wspólną przejażdżkę, np. *Ti invito a fare un giro in scooter la prossima domenica.* LUB
- doradza koledze odpowiedni strój, np. *Mettiti i jeans.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zaproszenie kolegi na przejażdżkę oraz porada dotycząca stroju) i przedstawienie przynajmniej jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Do wyrażenia zaproszenia nie jest konieczne użycie czasownika *invitare*. Akceptowane są również czasowniki/wyrażenia, takie jak: *pregare, chiedere, volere, perché non* itp.

Perché non andiamo in giro insieme?

Voglio chiederti di farmi compagnia il prossimo weekend.

Nie jest wymagane użycie wyrazu *lo scooter* w sformułowaniu zaproszenia do wspólnej przejażdżki, o ile ta informacja wynika z kontekstu wypowiedzi, np.

Perché non andiamo al cinema questo fine settimana? (nie odniósł się)

Ora mi sposto senza problemi. Se vuoi, ti accompagno a scuola domani mattina, così evitiamo il traffico. Mettiti la giacca. (rozwinął)

Do wyrażenia drugiego członu podpunktu nie jest konieczne nazwanie części garderoby. Akceptuje się porady ogólne dotyczące sposobu ubierania się, np.

Coprirti se non vuoi avere freddo.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Domani vengo con lo scooter a casa tua.	Vieni con me a fare un giro e mettiti una giacca! Devi metterti vestiti pesanti, una giacca di pelle e i pantaloni lunghi.	Vorrei invitarti a passare con me un pomeriggio in giro per la città con il mio nuovo scooter. Ricordati però di metterti i jeans!

Podane przykłady zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
  - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych ("przeskakiwania" z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
  - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z obowiązującymi zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) “pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe i/lub ortograficzne.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem “precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

- **podasz powody tej decyzji**

Ho deciso questo per essere più libero.

L'ho deciso per essere più libero. – zawiera typową dla danego języka strukturę gramatyczną.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce (gżeje).</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce (<u>gżać</u>) w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i><u>Założyłem kurtkę, bo było gorąco.</u></i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktuje się jako błędy językowe i oznacza poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznaczamy błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane “pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
  - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się “praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się “praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *qc*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *gruppo*, *rivista*, np. *il film “M jak miłość”*, *la rivista “Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie podkreślane jest linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ho letto Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *a casa* (2 słowa), *nella nostra scuola* (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są:
  - słowa łączone dywizem, np. *e-mail*
  - formy skrócone, np. *c'è*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
  - liczby, bez względu na ich długość, np. 1780.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo, *XX sec.* = 2 słowa.
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. "buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *Io porto biane scarpe.* – 4 słowa.